

# पुणे विद्यापीठ

दूरध्वनी क्र. : २५६०११८९/९०

फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३८८

संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in



आरक्षण कक्ष

गणेशखिंड, पुणे - ४११००७.

ई-मेल: arakshan\_ar@unipune.ac.in

संदर्भ क्र. आरक्षण/ओ-२२/ 744

दिनांक : ३०-५-१४

प्रति,

✓ मा.अध्यक्ष / सचिव,

मा.प्राचार्य / संचालक,

पुणे विद्यापीठ संलग्नीत सर्व महाविद्यालये / मान्यताप्राप्त संस्था.

विषय:- राज्यातील अकृषी विद्यापीठे / शासकीय महाविद्यालये / संस्था / अशासकीय अनुदानित / विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षकीय पदांच्या आरक्षणाबाबत.

संदर्भ:- १. मा.शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे

पत्र क्र.- अशाम/२०१४/शुद्धिपत्रक आरक्षण/मवि-२-३/३५४३, दि. २८.०४.२०१४.

२. मा.सहसंचालक, उच्च शिक्षण, पुणे विभाग, पुणे यांचे

पत्र क्र.-जा.क्र.शिससं/उशि/पुवि/शिक्षकीय आरक्षण/पुवि/२०१४/४२५९, दि. १६.०५.२०१४.

महोदय/महोदया,

महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने शासन निर्णय क्रमांक २०१३/(४४७/१३) विशि-१, दिनांक २२.०१.२०१४ नुसार राज्यातील अकृषी विद्यापीठे / शासकीय महाविद्यालये / संस्था / अशासकीय अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षकीय पदांसाठीचा विषयनिहाय आरक्षण लागू करण्याचा दिनांक २४.०४.१९९५ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करून संबंधित संस्थेच्या सर्व महाविद्यालयातील एकाच शिक्षकीय संवर्गातील (वेतनश्रेणीत) सर्व विषयातील मंजूर पदे एकत्रित करून दिनांक १८.१०.१९९७ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीप्रमाणे संवर्गनिहाय आरक्षणाची गणना करण्याबाबत निर्देश दिलेले आहेत. तसेच सदर शासन निर्णय दिनांक २२.०१.२०१४ पासून अंमलात राहिल असे नमूद केलेले आहे.

उपरोक्त विषयाबाबत महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने शासन शुद्धीपत्रक २०१३/(४४७/१३) विशि-१, दिनांक ०४.०३.२०१४ नुसार निर्गमीत केलेले असून त्यानुसार दिनांक २२.०१.२०१४ च्या शासन निर्णयामधील परिच्छेद ५ (५) मध्ये सुधारणा केलेली आहे.

उपरोक्त विषयाबाबत मा.सहसंचालक, उच्च शिक्षण, पुणे विभाग, पुणे यांनी पत्र क्रमांक- जा.क्र. शिससं/उशि/पुवि/बिंदुनामावली शिक्षक/शा.नि./२०१३-१४/३४३४, दिनांक २७.०१.२०१४ नुसार दिनांक २२.०१.२०१४ च्या शासन निर्णयामध्ये देण्यात आलेल्या निर्देशानुसार पुणे विद्यापीठ व अशासकीय अनुदानित / विनाअनुदानित महाविद्यालयांतील शिक्षकीय पदांच्या आरक्षणाबाबतची अंमलबजावणी करूनच शिक्षक पद भरतीबाबतची कार्यवाही शासन निर्णय निर्गमीत झालेल्या दिनांकापासून म्हणजेच दिनांक २२.०१.२०१४ पासून

करण्यात यावी अन्यथा सहसंचालक कार्यालयाकडून सदर पदांचे वेतन अनुदान मंजूर केले जाणार नाही असे कळविलेले आहे.

आरक्षणाबाबत शासनाचे शासन निर्णय, शासन परिपत्रके व पत्रान्वये प्राप्त झालेले निर्देश विचारात घेता आपणास कळविण्यात येते की, आपल्या संस्थेची / महाविद्यालयाची बिंदुनामावली महाराष्ट्र शासन सामान्य प्रशासन विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक बीसीसी-२००९/प्र.क्र./२९१/०९/१६-ब, दिनांक ०५.११.२००९ च्या शासन परिपत्रकाच्या सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये नमुद केलेल्या प्राथमिक तपासणी / अंतिम तपासणी प्राधिकारी यांचेकडून प्रमाणित करून घ्यावयाची आहे. तसेच राज्यस्तरीय शैक्षणिक संस्थांच्या बिंदुनामावली या सामान्य प्रशासन विभाग (मागासवर्ग कक्ष १६-ब) मंत्रालय, मुंबई यांचेकडे अंतिम तपासणीसाठी सादर करतांना त्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागामार्फत (बिंदुनामावली प्रमाणित करून) सामान्य प्रशासन विभागाकडे सादर करण्यात याव्यात. महाविद्यालय / संस्थांनी शासन परिपत्रक दिनांक ०५.११.२००९, शासन निर्णय दिनांक २२.०१.२०१४ व शासन शुध्दीपत्रक दिनांक ०४.०३.२०१४ मधील निर्देशानुसार शिक्षक व शिक्षकेतर पदांसाठीची बिंदुनामावली प्रमाणित करून घेवुनच विहित कार्यपध्दतीनुसार शिक्षक/शिक्षकेतर पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही करावी, ही विनंती.

कळावे,

आपला,  
  
(डॉ. नरेंद्र मा. कडु)  
कुलसचिव

सोबत:-

१. शासन परिपत्रक क्रमांक बीसीसी-२००९/प्र.क्र./२९१/०९/१६-ब, दि. ०५.११.२००९
२. शासन निर्णय क्रमांक २०१३/(४४७/१३) विशि-१, दि. २२.०१.२०१४
३. पत्र क्र.- जा.क्र. शिससं/उशि/पुवि/बिंदुनामावली शिक्षक/शा.नि./२०१३-१४/३४३४, दि. २७.०१.२०१४
४. शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक २०१३/(४४७/१३) विशि-१, दि. ०४.०३.२०१४
५. पत्र क्र.- अशाम/२०१४/शुध्दीपत्रक आरक्षण/मवि-२-३/३५४३, दि. २८.०४.२०१४.
६. पत्र क्र.-जा.क्र.शिससं/उशि/पुवि/शिक्षकीय आरक्षण/पुवि/२०१४/४२५९, दि. १६.०५.२०१४.

अनुसूचित जाती कल्याण समिती व  
विमुक्त जाती भटक्या जमाती कल्याण  
समितीने बिंदूनामावली व आरक्षणाची  
पदे भरण्याबाबत केलेल्या सुचनांच्या  
अनुषंगाने करावयाच्या कार्यवाहीबाबत.

## महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक:बीसीसी-२००९/प्र.क्र.२९१/०९/१६-ब

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ५ नोव्हेंबर, २००९

- संदर्भ : १) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०६४/१११/जे, दि. ९ एप्रिल, १९६५.  
२) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०७२/इसीआर-जे, दि. २७ जून, १९७४.  
३) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०८५/२९८८/१६-ब, दि. १३ ऑगस्ट, १९८६.  
४) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९१/२५५१(क)/१६-ब, दि. २७ मार्च, १९९१.  
५) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९४/सीआर ५७/९४/१६-ब, दि. ५ डिसेंबर, १९९४.  
६) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९७/सीआर २/१६-ब, दि. २९ मार्च, १९९७.  
७) शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९७/प्र.क्र.६३/९७/१६-ब, दि. १८ ऑक्टोबर, १९९७.  
८) महाराष्ट्र आरक्षण कायदा क्रमांक ८/२००४.  
९) शासन निर्णय, क्रमांक: बीसीसी २००१/१८८७/प्र.क्र.६४/०१/१६-ब, दिनांक २५ मे, २००४,  
१०) शासन निर्णय, क्रमांक: बीसीसी २००१/१८८७/प्र.क्र.६४/०१/१६-ब, दि. २६ ऑक्टोबर, २००४.  
११) शासन निर्णय, क्रमांक: बीसीसी २००८/प्र.क्र.४०७/०८/१६-ब, दि. २७ ऑक्टोबर, २००८.  
१२) शासनपत्र क्रमांक: बीसीसी २००९/प्र.क्र.३३५/०९/१६-ब, दि. ६ एप्रिल २००९  
१३) शासनपत्र क्रमांक: बीसीसी २००९/प्र.क्र.२९१/०९/१६-ब, दि. ११ मे २००९

### प्रस्तावना :

मागासवर्गीयांच्या शासकीय सेवेतील आरक्षणांच्या आदेशांचे योग्य प्रकारे अंमलबजावणी करण्यासाठी मंत्रालयीन स्तरावर सामान्य प्रशासन विभागाच्या अंतर्गत मागासवर्ग कक्षाची स्थापना जून १९७४ मध्ये तर क्षेत्रीय स्तरावर विभागीय आयुक्तांच्या अधिपत्याखाली मागासवर्ग कक्षाची स्थापना दि. १३ ऑगस्ट, १९८६ च्या शासन निर्णयान्वये करण्यात आली आहे, व या दोन्ही कक्षांची कार्यकक्षा सुद्धा निश्चित करून देण्यात आली आहे. त्यानुसार क्षेत्रीय स्तरावर सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांनी त्यांच्या अधिनस्त सर्व कार्यालयातील वर्ग ३ व ४ च्या कर्मचा-यांच्या बिंदूनामावल्या तपासून प्रमाणित करावयाच्या आहेत. राज्यातील सर्व वर्ग १ व वर्ग २ अधिकाऱ्यांच्या



बिंदूनामावल्या मंत्रालयातील मागासवर्ग कक्षाने तपासून प्रमाणित करावयाच्या आहेत. शासनाचे याबाबत स्थायी शासकीय आदेश असतानाही बहुतांशी शाळा/महाविद्यालये, विद्यापीठे, शासकीय कार्यालये यांच्या बिंदू नामावल्या योग्य रित्या प्रमाणित केल्या जात नाहीत असे निदर्शनास आले आहे. शालेय शिक्षण विभागातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या बिंदूनामावल्या सध्या शिक्षणाधिकारी / उपसंचालक (शिक्षण ) यांचेकडून तपासून देण्यात येत आहेत. या बिंदूनामावल्या सहायक आयुक्त (मावक) यांनी प्रमाणित करावयाच्या आहेत. तथापि अशा प्रकारची कार्यवाही होताना दिसून येत नाही. यामुळे बिंदूनामावल्या प्रमाणित करावयाच्या कार्यवाहीत मोठ्या प्रमाणात त्रुटी आढळून आल्या आहेत. या अनुषंगाने शासनाने संदर्भाधीन क्र.१२ येथील पत्रान्वये, त्यांच्या अधिनस्त कार्यालयातील बिंदूनामावल्यांना सहायक आयुक्त (मावक)/ मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांची अंतिम मान्यता असल्याखेरीज नियुक्ती/ पदोन्नतीची कार्यवाही करण्यात येऊ नये. जर काही अपवादात्मक परिस्थितीमध्ये अशी मान्यता घेणे शक्य झाले नसल्यास अशा बिंदूनामावल्यांना ६ महिन्यांच्या आत सहाय्यक आयुक्त (मावक)/ मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांची अंतिम मान्यता आवश्यक राहिल अशा सूचना निर्गमित केल्या आहेत. अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विजा/भज व इमाव कल्याण समितीने शासनाच्या बिंदूनामावल्या तपासण्याच्या सद्याच्या कार्यपद्धतीमध्ये असलेल्या त्रुटी निदर्शनास आणून दिल्या आहेत. या सर्व बाबी विचारात घेवून संदर्भाकीत क्र. १२ येथील पत्रान्वये दिलेल्या सूचना आता रद्द करून आता खालीलप्रमाणे सुधारित आदेश देण्यात येत आहेत :

### परिपत्रक

१) सरळसेवा प्रवेशासाठी शासन निर्णय क्र.बीसीसी १०९७/प्र.क्र.२/१६-ब, दि.२९ मार्च १९९७ अन्वये तसेच पदोन्नतीसाठी शासन निर्णय क्र.बीसीसी १०९७/प्र.क्र.६३/९७/१६-ब, दि.१८ ऑक्टोबर १९९७ अन्वये स्वतंत्र १०० बिंदूनामावली निश्चित केली आहे. बिंदूनामावली नोंदवह्या अद्ययावत ठेवण्याची जबाबदारी नियुक्ती प्राधिका-यांची आहे व बिंदूनामावल्या कशा प्रकारे ठेवाव्यात याविषयी स्पष्ट सूचना शासनाच्या दि. २३.११.१९७० च्या शासन परिपत्रकान्वये दिल्या आहेत. असे असतानाही शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, अद्याप बऱ्याच कार्यालयांनी बिंदूनामावल्याच ठेवलेल्या नाहीत. बिंदूनामावल्या न ठेवता नियुक्त्या व पदोन्नत्या देण्याची कार्यवाही करणे हे शासनाच्या आरक्षण विषयक धोरणाशी विसंगत आहे. तरी सर्व प्रशासकीय विभागांनी, तसेच त्यांच्या

अधिनस्त ज्या कार्यालयांनी अद्याप बिंदूनामावल्या ठेवलेल्या नाहीत त्यांनी त्या त्वरीत तयार करुन या परिपत्रकाच्या सोबतच्या प्रपत्र "अ" मध्ये नमूद केलेल्या प्राधिकार्यांकडून त्या प्रमाणित करुन घेणे आवश्यक आहे.

२. विद्यपिठांतर्गत कार्यरत असलेल्या मागासवर्ग कक्षास, त्याचबरोबर शालेय शिक्षण विभागाच्या नियंत्रणाखाली कार्यरत असलेल्या अधिकार्यांनी त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या महाविद्यालयाच्या/शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या बिंदूनामावल्या प्रमाणित करण्याचे कोणतेही आदेश या विभागाने दिलेले नसतानाही या कार्यालयांकडून /अधिकार्यांकडून परस्पर मागासवर्ग कक्षाची मान्यता न घेता बिंदू नामावल्या प्रमाणित केल्या जात आहे.

बिंदू नामावल्या, या परिपत्रकाच्या प्रपत्र "अ" मध्ये नमूद केलेल्या प्राधिकार्यांशिवाय इतर अधिकार्यांनी प्रमाणित केल्या असल्यास व त्यानुसार नियुक्त्या/पदोन्नती देण्याची कार्यवाही केली असल्यास सदरहू कार्यवाही ही नियमबाह्य ठरते व अशा नियमबाह्य कार्यवाहीस संबंधित नियुक्ती प्राधिकारी व्यक्तिशः जबाबदार राहतील.

३. सरळसेवा व पदोन्नतीमध्ये छोट्या संवर्गाच्या बाबतीत मागास प्रवर्गाची आरक्षणाची पदे कशी भरावीत या विषयीच्या स्पष्ट सूचना ह्या विभागाने शासन निर्णय दि.५-१२-१९९४ व शासन परिपत्रक क्र. दि. २७.१०.२००८ अन्वये दिलेल्या आहेत. असे असतानाही मागासप्रवर्गाची पदे भरताना या सूचनांकडे दुर्लक्ष होत आहे असे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. यास्तव वर उल्लेखित शासन निर्णय आणि शासन परिपत्रकातील सूचना नुसार आरक्षणाची पदे भरण्याची कार्यवाही काटेकोरपणे करण्याबाबत पुन्हा सूचना देण्यात येत आहेत.

४. सरळसेवेची पदे भरत असताना मागासप्रवर्गाची पदे उमेदवारांअभावी रिक्त रहात असल्यास अशी पदे अदलाबदलीने भरण्याची कार्यपद्धती शासन निर्णय दि. ५ डिसेंबर, १९९४ अन्वये निश्चित करण्यात आली आहे. असे असतानाही ब-याच विभागाकडून / कार्यालयाकडून मागासप्रवर्गाच्या बिंदूवर परस्पर खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांना शासनाची मान्यता न घेता नियुक्त्या दिल्या जात आहेत. विशेषकरुन विना अनुदानित / अनुदानित संस्थांचे बाबत ही बाब प्रामुख्याने निदर्शनास आली आहे. यास्तव सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व कार्यालय प्रमुख / नियुक्ती प्राधिकारी यांच्या निदर्शनास वर उल्लेखित दि.५ डिसेंबर, १९९४ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी, तसेच आरक्षण कायदातील सर्व प्रमुख तरतुदी निदर्शनास आणाव्यात. मागासवर्गीयांच्या राखीव



बिंदूवर खुल्या प्रवर्गातून नियुक्त्या दिल्या असल्यास अशी सर्व प्रकरणे सामान्य प्रशासन विभागा (मागासवर्ग कक्ष) च्या निदर्शनास आणावीत आणि अशा सर्व नियुक्त्या रद्द करून, रिक्त होणा-या जागा मागासप्रवर्गातून भरण्याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी.

५. आरक्षण कायदा २००४ नुसार आरक्षण कायद्यातील तरतुदींचा भंग करून केलेल्या नियुक्त्या अथवा पदोन्नत्या या नियमबाह्य ठरतात. यास्तव सर्व नियुक्ती प्राधिकारी यांनी याविषयी सर्वकष आढावा घेऊन मागास प्रवर्गाच्या जागांवर बिगर मागासप्रवर्गाच्या कर्मचारी/अधिकारी यांची नियुक्ती करण्यात आलेली नाही याची खात्री करून घ्यावी. जर अशा प्रकारे गैरमार्गाने नियुक्त्या केलेल्या असल्यास त्वरीत अशा नियुक्त्या रद्द करून रिक्त होणारी पदे संबंधित मागास प्रवर्गातून त्वरीत भरावीत. अन्यथा अशा अनियमिततेस नियुक्ती प्राधिकारी हे व्यक्तिशः जबाबदार राहतील.

६. शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, काही शैक्षणिक संस्था मधील आदिवासी प्रवर्गाच्या जागा बऱ्याच वर्षांपासून रिक्त आहेत. मुलाखतीसाठी आदिवासी प्रवर्गातील उमेदवार उपस्थित राहतात. परंतु त्यांना नियुक्ती न देता जागा रिक्त ठेवण्यात येतात. ही बाब गंभीर असून जोपर्यंत अनुशेष आहे तोपर्यंत विशेष भरती मोहिम राबवून मागास प्रवर्गाच्या अनुशेषाची पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु ठेवावी अशा स्पष्ट सूचना शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या आहेत. मागास प्रवर्गाचे उमेदवार उपलब्ध असूनही त्यांना नियुक्त्या न देता अनुशेष पुढे ओढणे यासारख्या बाबी जर काही शासकीय विभागांनी / कार्यालयांनी केल्या असल्यास संबंधित नियुक्ती प्राधिकारी यांनी याविषयी संबंधित सहाय्यक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष) यांचेमार्फत याबाबतचा सविस्तर अहवाल संबंधित प्रशासकीय विभाग व सामान्य प्रशासन विभाग मागासवर्ग कक्षास सादर करणे आवश्यक आहे.

७. मागास प्रवर्गाच्या उमेदवारांना नियुक्ती अथवा पदोन्नती देत असताना जात वैधता प्रमाणपत्र असल्याखेरीज यापुढे नियुक्ती अथवा पदोन्नती देण्यात येऊ नये.

८. सरळसेवा / पदोन्नतीद्वारे पद भरती / पदोन्नती करीत असताना निवडसमिती / विभागीय पदोन्नती समितीमध्ये मागासप्रवर्गाच्या प्रतिनिधीचा समावेश करणे आवश्यक आहे.

९. विधान मंडळाच्या, अनुसूचित जाती कल्याण समिती/अनुसूचितजमाती कल्याण समिती /विमुक्त जाती भटक्या जमाती कल्याण समिती /इतर मागास वर्ग कल्याण समिती यांनी बिंदुनामावली तयार करण्याचे काम विहित कालावधीत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे अशी शिफारस शासनास केली आहे. या अनुषंगाने सर्व नियुक्ती प्राधिकारी यांनी त्यांच्या

अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये शैक्षणिक संस्था यांची तपासणी करून ज्या कार्यालयांनी अद्याप बिंदूनामावली ठेवली नसेल किंवा बिंदूनामावली ठेवली आहे परंतु प्रमाणित केलेली नाही अशा सर्व कार्यालयांनी तीन महिन्यांच्या आत कार्यवाही पूर्ण करावी. जोपर्यंत बिंदूनामावली सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांच्याकडून प्रमाणित करून घेतली जाणार नाही तोपर्यंत अशा संस्थांचे पुढील अनुदान रोखण्यात यावे. व अशा संस्थांच्या बाबतचा स्वयंस्पष्ट अहवाल अनुदान वितरीत करण्यास सहमती देणाऱ्या अधिकाऱ्यांनी प्रत्येक वर्षी ३१ मे पर्यंत सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांना सादर करणे बंधनकारक राहिल. सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील प्राप्त होणारे सर्व अहवाल एकत्रित करून त्यांच्या स्वयंस्पष्ट अभिप्रायासह प्रधान सचिव (मावक) यांना ३१ जुलै पर्यंत सादर करणे आवश्यक राहिल.

१०. अ) प्रत्येक कार्यालयाने बिंदू नामावली बरोबर ठेवली आहे कि नाही तसेच बिंदूनामावलीच्या क्रमानुसार आरक्षणाची पदे भरली आहेत किंवा कसे याची पडताळणी करण्यासाठी प्रत्येक ३ महिन्यास प्रपत्र “ड” मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे सर्व कार्यालयांनी २ प्रतीमध्ये सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांचेकडे माहिती सादर करावी. सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांनी १ प्रत आपलेकडे ठेवून दुसरी प्रत आपल्या अभिप्रायासह प्रधान सचिव (साविस) यांचेकडे सादर करावी.

ब) बिंदू नामावल्या प्रमाणित करणाऱ्या अधिकाऱ्यांना एखाद्या प्रकरणी मागास प्रवर्गाच्या उमेदवारांना डावलून अशी पदे खुल्या प्रवर्गातून भरली आहेत ही बाब निदर्शनास आल्यास याबाबतचा स्वयंस्पष्ट अहवाल संबंधित प्रशासकीय विभाग व मंत्रालय मागासवर्ग कक्षास सादर करणे आवश्यक आहे. संबंधित संस्थांना शासनाचे अनुदान वितरीत करणाऱ्या अधिकाऱ्यांनी यापुढे स्वतः जातीने लक्ष घालून या संस्थांनी सहाय्यक आयुक्त, मागासवर्गीय कक्ष/मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांनी प्रमाणित केलेल्या बिंदू नामावलीनुसार मागास प्रवर्गाची सर्व पदे भरली आहेत याची खात्री करून मगच अनुदान वितरीत करणे आवश्यक आहे. अन्यथा बिंदू नामावली प्रमाणित करणारे अधिकारी त्याचबरोबर अनुदान वितरीत करणारे अधिकारी व नियुक्ती प्राधिकारी हे या अनियमिततेस जबाबदार राहतील.

क) प्रधान सचिव (साविस) यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रत्येक ३ महिन्यांनी म्हणजेच एप्रिल, जुलै, ऑक्टोबर व जानेवारी च्या तिसऱ्या सोमवारी मागास प्रवर्गाच्या सरळसेवा व



पदोन्नतीमधील अनुशेषाबाबत आढावा बैठक घेण्यात येईल. नियुक्ती प्राधिका-यांनी मागासप्रवर्गाच्या अनुशेषाबाबत दिलेली व शासनाकडे सामाजिक संघटना / लोकप्रतिनिधी यांनी दिलेली माहिती याची पडताळणी केली असता पडताळणीअंती नियुक्ती प्राधिकारी / सहाय्यक आयुक्त (मावक) यांनी दिलेली माहितीमध्ये विसंगती आढळून आल्यास अथवा चुकीची माहिती दिल्याचे निदर्शनास आल्यास अशा अधिका-यांवर कारवाई करण्यात येईल.

११. राज्यामध्ये आरक्षण कायदा २००४ लागू करण्यात आला आहे. ह्या कायद्यातील कलम ११ मधील तरतुदीनुसार या अधिनियमातील तरतुदीचे उल्लंघन करून केलेल्या कोणत्याही नियुक्त्या निरर्थक ठरतात. तसेच कलम ८ मधील तरतुदीनुसार आरक्षण कायद्यातील तरतुदींचा हेतूपुरस्सर रितीने भंग होईल अशी कृती करणा-या अधिका-याला ९० दिवसांच्या कारावसाची किंवा रु.५०००/- एवढ्या दंडाची अथवा दोन्ही, अशा शिक्षेची तरतूद करण्यात आली आहे. यास्तव सर्व प्रशासकीय विभागांना सूचना करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व कार्यालये, स्थानिक मंडळे, सांविधानिक मंडळे, महामंडळे इ. ना उपरोक्त नमूद केलेल्या शासन निर्णय व परिपत्रकातील सूचना त्याचबरोबर आरक्षण कायद्यातील महत्वाच्या तरतुदी निदर्शनास आणून द्याव्यात. सर्व नियुक्ती प्राधिका-यांनी त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयांच्या बिंदूनामावल्या अद्ययावत ठेवून त्यास सहाय्यक आयुक्त (मावक) / मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांचेकडून प्रमाणित करून घ्यावे. सहाय्यक आयुक्त (मावक) व मंत्रालयीन मागासवर्ग कक्ष यांना कार्यालयीन भेटीच्या वेळी आवश्यक ती माहिती सत्वर उपलब्ध करून द्यावी. जाणीवपूर्वक मागासवर्गीयांबाबत उपस्थित झालेल्या मुद्द्यांना माहिती देण्यास विलंब लावणा-या अधिकारी / कर्मचा-यांवरती शिस्तभंगांची कार्यवाही करण्यात येईल.

सदरहू परिपत्रक शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००९११०५१७१२२४००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

सही/-

(एन.आरुमुगम)

प्रधान सचिव, साविस

प्रति,

राज्यपाल यांचे सचिव,



मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,  
उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,  
सर्व मंत्री/ राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,  
मुख्य सचिव  
अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,  
सर्व विभागीय आयुक्त,  
सर्व जिल्हाधिकारी,  
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,  
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई,  
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,  
प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,  
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,  
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई  
राज्यातील सर्व महामंडळे आणि उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,  
सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,  
सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/ नगरपालिका,  
संचालक, समाजकल्याण, पुणे,  
आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,  
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,  
संचालक, सेवायोजन, मुंबई,  
महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,  
महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर,  
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,  
निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,  
सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखालील विभाग व कार्यालय प्रमुख,  
सर्व मंत्रालयीन विभाग,  
निवड नस्ती, कार्यासन १६-ब

प्रपत्र अ

बिंदूनामावली तयार करणे प्राथमिक तपासणी / अंतिम तपासणी करणारे

प्राधिकारी

अ. क्र.	संबंधित कार्यालय	बिंदूनामावली कोणी ठेवावी	प्राथमिक तपासणी कोणी करावी	बिंदूनामावलीस मान्यता देणारे प्राधिकारी
१	विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातील महाविद्यालये (वर्ग ४ ते वर्ग १ संवर्ग)	संबंधित संस्था / नियुक्ती प्राधिकारी	विद्यापीठ मागासवर्ग कक्ष	सहाय्यक आयुक्त (मावक)
२	विद्यापीठ खुद्द वर्ग ३ व वर्ग ४	नियुक्ती प्राधिकारी	विद्यापीठ मागासवर्ग कक्ष	सहाय्यक आयुक्त (मावक)
३	विद्यापीठ खुद्द वर्ग २ व वर्ग १	नियुक्ती प्राधिकारी	सहाय्यक आयुक्त (मावक)	प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक)
४	प्राथमिक व माध्यमिक शाळा	नियुक्ती प्राधिकारी	शिक्षण अधिकारी	सहाय्यक आयुक्त (मावक)
५	माध्यमिक शाळांना संलग्न असलेली ज्युनिअर महाविद्यालये	नियुक्ती प्राधिकारी	उपसंचालक, उच्च शिक्षण	सहाय्यक आयुक्त (मावक)
६	शासकीय / निमशासकीय कार्यालये वर्ग २ व वर्ग १	नियुक्ती प्राधिकारी	संबंधित मंत्रालयीन विभाग	प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक)
७	मंत्रालय वर्ग १, २, ३ कर्मचा-यांची बिंदूनामावली ठेवणे मंत्रालय वर्ग ४	नियुक्ती प्राधिकारी	उप सचिव, (आस्थापना)/ साप्रवि-१४ उप सचिव, प्रशासन	प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक)
८	राज्यस्तरीय शैक्षणिक संस्था / राज्यस्तरीय कार्यालयातील आस्थापना	नियुक्ती प्राधिकारी	मुख्य कार्यालय ज्या महसूली विभागांमध्ये असेल त्यांचे सहाय्यक आयुक्त (मावक)	प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक)
९	इतर सर्व राज्यस्तरीय शैक्षणिक संस्था, सहकारी संस्था, सहकारी बँका / मुक्त विद्यापीठे	नियुक्ती प्राधिकारी	मुख्य कार्यालय ज्या महसूली विभागांमध्ये असेल त्यांचे सहाय्यक आयुक्त (मावक)	प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मावक)

प्रपत्र - ब

शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग दिनांक १८.१०.१०१७ नुसार  
पदोन्नतीच्या छोट्या संवर्गासाठी आरक्षित पदांचा तपशील

मंजूर पदे	आरक्षित पदे	प्रवर्गनिहाय आरक्षण
१	निरंक	शासन निर्णय दि.२९-९-१९९८ नुसार एकाकी पदास आरक्षण लागू नाही.
२	१	प्रथम अजा-१ तदनंतर अ.जमाती, वि.जा.भ.ज., वि.मा.प्र. आळीपाळीने
३	१	वरीलप्रमाणे
४	१	वरीलप्रमाणे
५	२	अ.जा.-१, अ.ज.-१ तदनंतर वि.जा.भ.ज., वि.मा.प्र. आळीपाळीने
६	२	प्रथम अ.जा.१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज., वि.मा.प्र. आळीपाळीने
७	२	वरीलप्रमाणे
८	३	अ.जा.-१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.-१, वि.मा.प्र. आळीपाळीने
९	३	वरीलप्रमाणे
१०	३	वरीलप्रमाणे
११	४	अ.जा.-२, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.-१, व नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने
१२	४	वरीलप्रमाणे
१३	४	वरीलप्रमाणे
१४	५	अ.जा.२, अ.ज.१, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने
१५	५	वरीलप्रमाणे
१६	५	वरीलप्रमाणे
१७	६	अ.जा.३, अ.ज.१, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने
१८	६	वरीलप्रमाणे
१९	६	वरीलप्रमाणे
२०	७	अ.जा.३, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने
२१	७	वरीलप्रमाणे
२२	७	वरीलप्रमाणे
२३	८	अ.जा.३, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(ब) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळी
२४	८	वरीलप्रमाणे
२५	८	वरीलप्रमाणे
२६	९	अ.जा.३, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(ब) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र.१
२७	९	वरीलप्रमाणे
२८	९	वरीलप्रमाणे
२९	१०	अ.जा.३, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(ब) १, भ.ज.(क) १ नंतर वि.मा.प्र.१ आळीपाळी
३०	१०	वरीलप्रमाणे
३१	१०	वरीलप्रमाणे
३२	११	अ.जा.४, अ.ज.२, वि.जा.(अ) १, भ.ज.(ब) १, भ.ज.(क) १, भ.ज.(ड) १



प्रपत्र - "क"

शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग दि.२९ मार्च, १९९७ नुसार  
सरळसेवेकरीता छोट्या संवर्गासाठी आरक्षित पदांचा तपशील

पदसंख्या	खुले पद	आरक्षणाची पदे	
२	१	१	प्रथम अ.जा. नंतर अ.ज. वि.जा.भ.ज.- इ.मा.व.-वि.मा.प्र. आळीपाळीने
३	२	१	प्रथम अ.जा.१ नंतर अ.ज. वि.जा.भ.ज.- इ.मा.व.-वि.मा.प्र. आळीपाळीने
४	२	२	प्रथम अ.जा.१ व अ.ज.१ नंतर वि.जा.भ.ज.-इ.मा.व.-वि.मा.प्र. आळीपाळीने
५	३	२	प्रथम अ.जा.१ व अ.ज.१ नंतर वि.जा.भ.ज.-इ.मा.व.-वि.मा.प्र. आळीपाळीने
६	३	३	प्रथम अ.जा.१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.१ नंतर इ.मा.व. -वि.मा.प्र. आळीपाळीने
७	४	३	प्रथम अ.जा.१, अ.ज.१, वि.जा.भ.ज./इ.मा.व./वि.मा.प्र. आळीपाळीने
८	४	४	अ.जा.१, अ.ज.१, वि.जा.भ.ज.-१,इ.मा.व.- १ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने
९	५	४	अ.जा.-१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.-१, इ.मा.व.-१ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने
१०	५	५	अ.जा.-१, अ.ज.-१, वि.जा.भ.ज.-१, इ.मा.व.-२ नंतर वि.मा.प्र. आळीपाळीने

प्रपत्र ड

मागास प्रवर्गाच्या आरक्षित बिंदूवर इतर प्रवर्गातून केलेल्या नियुक्त्या

कार्यालयाचे नांव :

संवर्गाचे नांव :

कार्यालयाचा संपुर्ण पत्ता :

वेतनश्रेणी :

दूरध्वनी क्रमांक :

अहवालाचा महिना

व दिनांक :

जाती प्रवर्गाचे नाव	मंजूर पदसंख्या	प्रत्यक्षात मागास प्रवर्गाची भरलेली पदसंख्या	ज्या प्रवर्गासाठी बिंदू आरक्षित होता परंतू प्रत्यक्षात दुस-या प्रवर्गातून पद भरले अशा प्रकरणांची संख्या	स्तंभ क्र.४ बाबतची थोडक्यात कारण-मीमांसा	ज्या प्रवर्गासाठी बिंदू आरक्षित होता त्या प्रवर्गाव्यतिरिक्त दुस-या प्रवर्गातून बिंदू भरण्यास सहमती देणा-या प्राधिका-याचे नाव व हुद्दा
१	२	३	४	५	६

सहाय्यक आयुक्त (मावक)

कार्यालय प्रमुखाची सही व हुद्दा

राज्यातील अकृषी विद्यापीठे/शासकीय  
महाविद्यालये/संस्था अशासकीय  
अनुदानित/विनाअनुदानित महाविद्यालयातील  
शिक्षकीय पदांच्या आरक्षणाबाबत

## महाराष्ट्र शासन

### उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: २०१३/(४४७/१३) विशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०००३२

तारीख: २२ जानेवारी, २०१४

#### वाचा —

- १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक:- एनजीसी- १४९४/(२९९१)विशि-४, दिनांक २४ एप्रिल, १९९५
- २) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक:-बीसीसी- १०९७/प्र.क्र. ६३/९७/१६ ब, दिनांक १८ ऑक्टोबर, १९९७
- ३) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक:-युएसजी- १४९५/(३१८३/विशि-४, दिनांक ८ डिसेंबर, १९९७

#### प्रस्तावना —

शासकीय महाविद्यालयातील महाराष्ट्र शिक्षण सेवा गट "अ" मधील अधिव्याख्यात्यांनी महाविद्यालयामध्ये अधिव्याख्याता (सहायक प्राध्यापक) पदावर नियुक्ती करतांना विषयनिहाय आरक्षण ठेवण्याबाबत मा. उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ, नागपूर येथे याचिका क्रमांक १००४/१९८९ दाखल केली होती. सदर याचिकेच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक २४.९.१९९० रोजी विषयनिहाय आरक्षण ठेवण्याबाबतचे आदेश दिले. सदर आदेशाविरुद्ध मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या विशेष अनुमती याचिका मा. सर्वोच्च न्यायालयाने खारिज करून मा. उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ, नागपूर यांचे दिनांक २४.९.१९९० चे आदेश कायम केले. त्यानुसार राज्यातील अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील शिक्षक पदास विषयनिहाय आरक्षण लागू करण्याचे आदेश संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील दिनांक २४ एप्रिल, १९९५ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आलेले आहेत. त्यानंतर संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील दिनांक ८ डिसेंबर, १९९७ च्या शासन निर्णयान्वये वरील आदेशाचा पुनरुच्चार करण्यात आलेला आहे.

२. तसेच श्री. आर. के. सभरवाल आणि इतर विरुद्ध पंजाब राज्य यांच्या प्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेला निर्णय व त्यानुसार केंद्र शासनाने दिनांक २ जुलै, १९९७ रोजी निर्गमित केलेले आदेश विचारात घेवून राज्यातील सेवाभरती, सामाजिक आरक्षण व त्याअनुषंगाने अंमलात आणावयाच्या बिंदु नामावली संदर्भात राज्य शासनाने संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील दिनांक १८ ऑक्टोबर, १९९७ च्या शासन निर्णयान्वये प्रामुख्याने खालीलप्रमाणे आदेश दिले आहेत :-

१. आरक्षण हे संवर्गाच्या मंजूर पदसंख्येस (संवर्गातील एकूण पदांची संख्या विचारात घेऊन टक्केवारीनुसार) लावावे. रिक्त होणा-या जागांच्या संदर्भात लावू नये.
२. गुणवत्तेवर नियुक्त झालेल्या मागासवर्गीय कर्मचा-यांची आरक्षण पदावर गणना करण्यात येऊ नये व त्याची नियुक्ती आरक्षण बिंदूवर दर्शवू नये, त्याची गणना खुल्या प्रवर्गात करावी.



३. वर (१) येथे नमूद केल्यानुसार बिंदुनामावली ही रिक्त होणा-या पदावर आधारित नसावी. ती संवर्गाच्या संख्येवर आधारित असावी.
४. मागासवर्गीय प्रवर्गाना विहित केलेले आरक्षण हे टक्केवारीनुसार असावे, व एकूण आरक्षण हे प्रचलित आरक्षण धोरणानुसार संवर्गाच्या ५२ टक्केपेक्षा जास्त असता कामा नये.

३. सामाजिक आरक्षणाच्या संदर्भात वर नमूद संदर्भाधीन क्रमांक १ व २ येथील अनुक्रमे दिनांक २४ एप्रिल, १९९५ व दिनांक १८ ऑक्टोबर, १९९७ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी हया मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेले आदेश विचारात घेवून करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित शासकीय/अशासकीय अनुदानित /विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक पदांसाठी आरक्षणाचे धोरण राबविण्यात येत आहे.

४. तथापि, वरील विषयनिहाय आरक्षणाच्या धोरणामुळे सामाजिक आरक्षणातील सर्व मागासवर्गीय प्रवर्गाना त्याचा लाभ होत नसल्याचे व त्यामुळे शिक्षक पदास विषयनिहाय आरक्षणाच्या ऐवजी संवर्गनिहाय आरक्षण लागू करण्यात यावे, अशी मागणी विविध स्तरावरून शासनाकडे करण्यात आली त्यामुळे यासंदर्भात सर्व समावेशक सामाजिक आरक्षण धोरण ठरविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

#### शासन निर्णय—

५. वर प्रस्तावनेमध्ये नमूद केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेता संदर्भाधीन क्र.१ येथील दिनांक २४ एप्रिल, १९९५ च्या शासन निर्णय अधिक्रमित करून राज्यातील अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित शासकीय/अशासकीय अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक पदांसाठी खालीप्रमाणे सामाजिक आरक्षण लागू करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे :-

१. संबधित संस्थेच्या सर्व महाविद्यालयातील एकाच शिक्षकीय संवर्गातील (वेतनश्रेणीत) सर्व विषयातील मंजूर पदे एकत्रित करण्यात यावीत व त्यास दिनांक १८.१०.१९९७ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीप्रमाणे संवर्गनिहाय आरक्षणाची गणना करण्यात यावी.
२. मंजूर पदांपैकी किती पदे भरण्यात आलेली आहेत. व भरण्यात आलेल्यापदांमध्ये कोणत्या विषयाची पदे, कोणत्या मागासप्रवर्गातून भरण्यात आलेली आहेत, याची यादी करावी.
३. उर्वरित रिक्त पदांमधील कोणकोणत्या मागासप्रवर्गातील, किती पदे रिक्त आहेत त्याची यादी करावी व कोणत्या विषयांची किती पदांची रिक्तता आहे याची यादी करावी.
४. उर्वरित रिक्त पदांमधील कोणत्या मागासप्रवर्गाची पदे रिक्त आहेत तसेच रिक्त पदांचा विषय विचारात घेवून कोणत्या मागासप्रवर्गासाठी कोणत्या विषयातील पात्र उमेदवार उपलब्ध होवू शकेल याबाबीचा विचार करून, त्याप्रमाणे आरक्षण सूचवून संबधित संस्थेने बिंदुनामावली तयार करून संबधित विद्यापीठाकडे सादर करावी.

५. विद्यापीठाने त्यां बिंदुनामावलीची सखोल तपासणी करुन रिक्त पदांचे प्रवर्गनिहाय आरक्षण निश्चित करुन त्यास सामान्य प्रशासन विभाग (मागासवर्ग कक्ष), मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून मान्यता घ्यावी.

६. सदरचे आदेश सामान्य प्रशासन विभागाचा (मागासवर्ग कक्ष-१६ ब) यांनी दिनांक ०४ डिसेंबर, २०१३ रोजी दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

७. सदर आदेशातील तरतूदी शासनाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०१२२१६२१००८१०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Vikas  
Thulshiram  
Kadam

Digitally signed by Vikas Thulshiram  
Kadam  
DN: c=IN, o=Government of  
Maharashtra, ou=Higher & Technical  
Education, postalCode=400032,  
st=Maharashtra, cn=Vikas  
Thulshiram Kadam  
Date: 2014.01.22 17:49:56 +05'30'

(विकास तु. कदम)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल तथा कुलपती यांचे सचिव, राजभवन मलबार हिल, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलगुरु,
५. सर्व विभागीय आयुक्त, (मा.व.क.)
६. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
७. सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलसचिव,
८. सर्व विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण,
९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१ महाराष्ट्र, मुंबई (५ प्रती),
१०. महालेखापाल (लेखा परिक्षा)-१ महाराष्ट्र, मुंबई (५ प्रती),
११. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, नागपूर, मुंबई (५ प्रती),
१२. महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-२ नागपूर, मुंबई (५ प्रती),
१३. संचालक, लेखा व कोषागारे, (५ प्रती),
१४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,

१५. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
१६. सर्व अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मुंबई,
१७. सामान्य प्रशासन विभाग, (१६ ब)
१८. विधी व न्याय विभाग,
१९. निवड नस्ती.



आरक्षण कक्ष  
पुणे विद्यापीठ, पुणे - ४११ ००७  
दिनांक 12-2-14 आत्रक क्र. - 273  
विभाग -

महाराष्ट्र शासन  
शिक्षण सहसंचालक (उच्च शिक्षण)

१७ डॉ आंबेडकर रोड, पुणे विभाग, पुणे-१

फोन नं. ०२०-२६१२७८३३/२६०५१६३२ Web: www.jdhpune.info E-mail ID: admin@jdhpune.info फॅक्स नं. ०२०-२६०५१६३२

जा.क्र.शिक्षसं/उशि/पुवि/बिदूनामावली शिक्षक/शा.नि./२०१३-१४

दिनांक २७.०१.२०१४

प्रति,

3434

१) कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे ४११ ००१.

२) प्राचार्य/प्राचार्या,

अशासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व  
शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये,

पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हे.

मा. कुलसचिव काचापडे

पुणे विद्यापीठ, पुणे-१.

आत्रक क्र.-अप्र/ 448

दिनांक - 11/02/14

जाषक दिनांक -

विभाग -

आरक्षण कक्ष

विषय :- राज्यातील अकृषी विद्यापीठे/शासकीय महाविद्यालये/संस्था अशासकीय अनुदानित/  
विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षकीय पदांच्या आरक्षणाबाबत...

संदर्भ :- शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्र.२१३/(४४७/१३)/विशि-१,  
दि.२२ जानेवारी, २०१४.

उपरोक्त विषयाबाबतचा शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्र.२१३/(४४७/१३)/विशि-१,  
दि.२२ जानेवारी, २०१४ पहावा. (सोबत सदर शासन निर्णयाची प्रत जोडली आहे)

सदर शासन निर्णयामध्ये देण्यात आलेल्या निर्देशानुसार पुणे विद्यापीठ व अशासकीय  
अनुदानित/विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षकीय पदांच्या आरक्षणाबाबतची अंमलबजावणी करूनच, शिक्षक  
पदभरतीबाबतची कार्यवाही शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून म्हणजेच दि.२२.०१.२०१४  
पासून करण्यात यावी. अन्यथा या कार्यालयाकडून सदर पदांचे वेतन अनुदान मंजूर केले जाणार नाही  
याची नोंद घेण्यात यावी.

सोबत :- वरीलप्रमाणे.

(डॉ.एस.एस.शेटे)

सहसंचालक (उच्च शिक्षण)

पुणे विभाग, पुणे १

प्रत :- मा.शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ४११ ००१ यांस माहितीस्तव सविनय सादर.

D:\General Marathi 12-13.docx

मा. संचालक, प्र.वि.वि.प्र.  
ड.कु.(उ.शिक्षण)  
स.कु.(उ.शिक्षण)

८६७

राज्यातील अकृषी विद्यापीठे / शासकीय  
महाविद्यालये/ संस्था अशासकीय अनुदानित/  
विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षकीय  
पदांच्या आरक्षणाबाबत

## महाराष्ट्र शासन

### उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक: २०१३/(४४७/१३) विशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०००३२

दिनांक: ०४ मार्च, २०१४

#### वाचा —

- १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक:- एनजीसी- १४९४/(२९९१) विशि-४,  
दिनांक २४ एप्रिल, १९९५
- २) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक:-बीसीसी- १०९७/प्र.क्र. ६३/९७/१६ ब ,  
दिनांक १८ ऑक्टोबर, १९९७
- ३) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक:-युएसजी- १४९५/(३१८३/विशि-४,  
दिनांक ८ डिसेंबर, १९९७
- ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक: २०१३/(४४७/१३) विशि-१  
दिनांक : २२ जानेवारी, २०१४

#### प्रस्तावना —

सामाजिक आरक्षणाच्या संदर्भात वर नमूद संदर्भाधीन क्रमांक १ व २ येथील अनुक्रमे दिनांक २४ एप्रिल, १९९५ व दिनांक १८ ऑक्टोबर, १९९७ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी ह्या मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेले आदेश विचारात घेवून करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित शासकीय/अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक पदांसाठी आरक्षणाचे धोरण राबविण्यात येत आहे.

२. तथापि, वरील विषयनिहाय आरक्षणाच्या धोरणामुळे सामाजिक आरक्षणातील सर्व मागासवर्गीय प्रवर्गाना त्याचा लाभ होत नसल्याचे व त्यामुळे शिक्षक पदास विषयनिहाय आरक्षणाच्या ऐवजी संवर्गनिहाय आरक्षण लागू करण्यात यावे, अशी मागणी विविध स्तरावरून शासनाकडे करण्यात आली

होती. त्यामुळे यांसदर्भात दिनांक २२/०१/२०१४ च्या शासन निर्णयान्वये शिक्षकीय पदांसाठी सर्व समावेशक सामाजिक आरक्षण धोरण ठरवून आवश्यक ते आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.

३. सदर दिनांक २२/०१/२०१४ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्रमांक ५ (५) मध्ये महाविद्यालयाने सादर केलेल्या बिंदु नामावलीचे संबंधित विद्यापीठाने सखोल तपासणी करून रिक्त पदाचे प्रवर्ग निहाय आरक्षण निश्चित करून त्यास सामान्य प्रशासन विभाग (मागासवर्ग कक्ष १६- ब), मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून मान्यता घ्यावी, असे आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत. सदर निर्णयानुसार राज्यातील प्रत्येक महाविद्यालयाने मंत्रालयातील मागासवर्गीय कक्षाकडून बिंदुनामावली तपासून घेणे आवश्यक करण्यात आले होते. तथापि, सदर प्रक्रिया महाविद्यालयांना अडचणीची, खर्चिक व कालापव्याय होणारी असल्यामुळे या तरतुदीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

### **शासन शुध्दीपत्रक —**

वर प्रस्तावनेमध्ये नमूद केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेता, संदर्भाधीन क्रमांक ४ येथील दिनांक २२/०१/२०१४ शासन निर्णयातील परिच्छेद क्रमांक ५ (५) मधील तरतुद रद्द करून याएवेजी पुढीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे:-

५. “(५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या नियंत्रणाखालील शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/विद्यापीठे यांच्या बिंदु नामावली तपासणी संदर्भात सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन परिपत्रक क्रमांक बीबीसी-२००९/प्र.क्र. २९१/०९/१६-ब दिनांक ५ नोव्हेंबर, २००९ च्या शासन परिपत्रकामधील तरतुदीप्रमाणे प्रपत्र अ मधील तपासणी अधिकारी हेच यापुढेही तपासणी अधिकारी असतील.

तथापि, संदर्भाधीन क्रमांक ४ येथील दिनांक २२/०१/२०१४ च्या शासन निर्णयानुसार शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/विद्यापीठांमधील शिक्षकीय पदांच्या पुर्वीच्या आरक्षण धोरणात अमुलाग्र बदल झाला असल्याने, राज्यस्तरीय शैक्षणिक संस्थांच्या बिंदुनामावली या वरील तरतुदीप्रमाणे सामान्य प्रशासन विभाग (मागासवर्ग कक्ष १६-ब) मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडे अंतिम तपासणीसाठी सादर करतांना त्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागामार्फत ( बिंदुनामावली प्रमाणित करून) सामान्य प्रशासन विभागाकडे सादर करण्यात याव्यात.

६. सदरचे आदेश सामान्य प्रशासन विभागाच्या (मागासवर्ग कक्ष, १६-ब) यांनी दिनांक २६/०२/२०१४ रोजी दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.



सदर शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०३०४१६५२२९०००८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Vikas  
Thulshiram  
Kadam

Digitally signed by Vikas Thulshiram  
Kadam  
DN: c=IN, o=Government of  
Maharashtra, ou=Higher & Technical  
Education, postalCode=400032,  
st=Maharashtra, cn=Vikas Thulshiram  
Kadam  
Date: 2014.03.05 12:44:41 +05'30'

(विकास तु. कदम)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा.राज्यपाल तथा कुलपती यांचे सचिव, राजभवन मलबार हिल, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलगुरु,
५. सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलसचिव,
६. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
७. सर्व विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण,
८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१ महाराष्ट्र, मुंबई (५ प्रती),
९. महालेखापाल (लेखा परिक्षा)-१ महाराष्ट्र, मुंबई (५ प्रती),
१०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, नागपूर, मुंबई (५ प्रती),
११. महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-२ नागपूर, मुंबई (५ प्रती),
१२. संचालक, लेखा व कोषागारे, (५ प्रती),
१३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
१४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
१५. सर्व अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मुंबई,
१६. सामान्य प्रशासन विभाग,
१७. विधी व न्याय विभाग,
१८. निवड नस्ती.



महाराष्ट्र शासन  
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१

Web : www.dhepune.gov.in. E-Mail : dhepune@yahoo.co.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७, २६१०२४६३९

फॅक्स नं. ०२०/२६११११५३

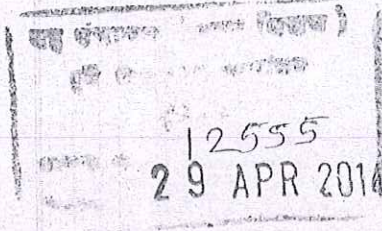
क्रमांक अशाम/२०१४/शुध्दीपत्रकआरक्षण/मवि-२-३. 13983

दिनांक - १५/४/२०१४

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक,  
उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.

२. सर्व कुलसचिव, अकृषी विद्यापीठे  
महाराष्ट्र राज्य.

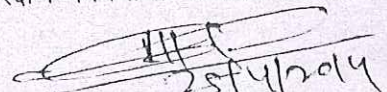


28 APR 2014

विषय - राज्यातील अकृषी विद्यापीठे/ शासकीय महाविद्यालये/ संस्था अशासकीय  
अनुदानित/ विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षकीय पदांच्या  
आरक्षणाबाबत.

संदर्भ - महाराष्ट्र शासन, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक -  
२०१३/(४४७/१३) विशि -१, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ३२ दिनांक  
४/३/२०१४.

उपरोक्त संदर्भाधीन विषयाबाबत शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक - २०१३/(४४७/१३) विशि -१,  
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ३२ दिनांक ४/३/२०१४ ची प्रत यासोबत पुढील कार्यवाहीसाठी  
पाठविण्यात येत आहे. या शासननिर्णयानुसार उच्च शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी शासननिर्णय उच्च  
व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक २०१३/(४४७/१३) विशि-१ दि.२२/१/२०१४ मधील परिच्छेद ५(५) मध्ये  
सुधारणा केलेली आहे. आपले कार्यक्षेत्रातील संस्था याप्रमाणे बिंदू नामावली प्रमाणित करून घेणेबाबतची  
कार्यपध्दती अवलंब करणेस सूचना द्याव्यात. सामाजिक आरक्षण नियमांची अंमलबजावणी करणे  
महत्वाचे आहे.

  
( डॉ. प्र. रा. गायकवाड )

प्र. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण  
महाराष्ट्र राज्य, पुणे १.

उजवा  
सी-२५  
२८/५

प्रत - मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२  
यांना माहितीस्तव सविनय सादर.

३५/५



आरक्षण कक्षा

पुणे विद्यापीठ, पुणे - ४११ ००७

दिनांक - 24-5-14 आवक क्र. - 967

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण सहासंचालक (उच्च शिक्षण)

१७ डॉ आंबेडकर रोड, पुणे विभाग, पुणे-१

Document No: 2492  
Date: 23/05/2014  
ACUD  
University of Pune

फोन नं. ०२०-२६१२७८३३/२६०५१६३२ Web: www.jdhepune.info E\_mail ID- admin@jdhepune.info फॅक्स नं. ०२०-२६०५१६३२

जा.क्र.शिससं/उशि/पुवि/शिक्षकीय आरक्षण/पुवि/२०१४/ 4259

दिनांक १६.०५.२०१४

प्रति,

कुलसचिव,  
पुणे विद्यापीठ,  
गणेशखिंड, पुणे ४११००७.

मा. कुलसचिव कार्यालय  
पुणे विद्यापीठ, पुणे-७.

आवक क्र. - 1464

दिनांक 21/05/14

24/05/14

DTBLUD, Dy. R. Reservation cell

विषय - राज्यातील अकृषी विद्यापीठे/शासकीय महाविद्यालये/संस्था अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित  
महाविद्यालयातील शिक्षकीय पदांच्या आरक्षणाबाबत ...

संदर्भ - मा.संचालनालयाकडील क्र.अशाम/२०१४/शुध्दीपत्रकआरक्षण/मवि-२-३/३५४३, दि.२८.०४.२०१४.

उपरोक्त विषयाचे मा.संचालनालयाकडील संदर्भिय पत्र व सहपत्रे पहावित.

संदर्भिय पत्रान्वये मा.संचालनालयाने आदेशित केल्यानुसार आपल्या विद्यापीठाशी संलग्नीत अशासकीय  
अनुदानित/विनाअनुदानित महाविद्यालयांना शिक्षकीय पदांच्या आरक्षणाबाबत बिंदूनामावली प्रमाणित करुन घेणेबाबतची  
कार्यपध्दतीचा अवलंब करण्याच्या सूचना द्याव्यात व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल मा.संचालनालयास तसेच या कार्यालयास  
सादर करावा.

D.R. (Res)  
23-5

(डॉ.एस.एस.शेटे)

सहसंचालक (उच्च शिक्षण)  
पुणे विभाग, पुणे १

प्रत :- मा.शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे १ यांस माहितीस्तव सविनय सादर.

मा.संचालक कार्यालय  
उ.कु.आरक्षण कक्षा

22-5-2014

26/5/14